

**Agustí
Ensesa
Bonet**
Escola de
Tastavins
del Gironès

El vi

Peralada Ex Ex 7

Monastrell 2005

Medalla d'Or al Concurs de Vins i Caves de Catalunya Girovi 2009. Vi negre monovarietal, elaborat al 100% amb el raïm Monastrell com un dels vins de la col·lecció Ex Ex de la firma Castell de Peralada. És un vi del que destaca el seu color cirera intens, amb aroma potent que recorda la varietat amb què ha estat elaborat. Notes minerals de cafè i roure. Complex, saborós i persistent. Amb una estructura tànica

molt equilibrada i personalitat molt definida. Darrere gust llarg, agradable i finament amarg. Excepcional vi negre empordanès, modern i innovador. Molt adequat per gaudir-ne en copa grossa, poc a poc, amb un bon formatge manxego semicurat. Preu aproximat: 50 €.

El celler elaborador: Els enòlegs del Castell de Peralada elaboren cada any petites quantitats de vins experimentals per estudiar la in-

fluència del clima, terreny i varietats. Aquest vi Ex Ex 7 del 2005 és una joia elaborada amb la varietat Monastrell, recentment autoritzada pel Consell Regulador de la DO Empordà. Per a més informació: www.girovi.cat i www.castillo-perelada.com

Col·leccionisme

Cobles centenàries

La Principal de Cassà ressuscita en el centenari de la seva creació

**Xavier
Romero**

La sardana es manté ben viva arreu del país. A més, periòdicament es produeixen esdeveniments íntimament lligats amb les cobles i relacionats amb la seva antiguitat. La commemoració dels seus aniversaris, per exemple. Dies enrere es va celebrar el 125è aniversari del naixement dels Montgrins, l'excel·lent cobla de Torroella. Una altra població ben sardanista i per extensió musical en molts diversos vessants és Cassà de la Selva, municipi que es prepara per festejar el centenari de la seva Principal, i, d'aquí a tres anys més, serà el torn de l'altra formació de la vila del Gironès, La Selvatana.

El cas de La Principal de Cassà no deixa de resultar curiós per haver recuperat l'Ajuntament la propietat de la marca i haver decidit, juntament amb la seva successora natural, La Selvammar, tornar a emprar la denominació original. Entre altres actes de celebració del centenari, bona part de la festa major d'enguany li serà dedicada a través de l'exposició monogràfica i del llibre *Plecs*, que s'edita des del Arxiu Municipal; l'homenatge als antics músics de la cobla, i actuacions encara per definir. La fotografia que reproduïm sobre aquestes línies correspon a La Principal a punt d'actuar, al voltant de l'any 1954. Però no tot acaba aquí, en aquesta commemoració centenària, sinó que s'està enllestint el projecte de creació del Museu de la Cobla, a la mateixa vila cassanenca, que vindria a ser el primer en el seu gènere.

Dins del món del col·leccionisme, la temàti-

ca Música és una de les més conreades, entre altres coses per la seva gran diversitat. En el cas de la sardana, a més, recollir material relacionat amb les formacions de músics és recuperar la memòria històrica de tanta activitat desenvolupada durant més d'un segle, i com a exemple l'esmentada Montgrins.

Repasant les antigues postals de cobles, una curiositat afegida és la de constatar com aquests grups solien editar anualment, al començament de la temporada, uns exemplars fotogràfics bé amb la formació completa, bé amb els retrats separats de tots els seus integrants, amb unes llegendes clarament publicitàries. Com que bàsicament es feien imprimir per repartir entre els representants, les comissions de festes i els organitzadors dels festeigs, el revers de les cartolines oferien a tall d'anunci totes les dades necessàries per poder contactar amb la cobla, alhora que informaven de trets biogràfics del conjunt, també dels seus directors i solistes destacats, així com de les recents incorporacions.

Valentí Fargnoli va ser el retratista preferit de les cobles gironines. Una d'elles, La Selvatana, es presentava l'any 1919 així: «Honorable senyor: per aconseguir, sens dubte, un primer lloc entre les corporacions similars d'aquesta aimada terra, devem innovar-li que ha entrat a formar part de la nostra Orquesta-Cobla el culte i llorejat mestre compositor, en Josep Gravalosa, que serà nostre considerat director. Restem novament a ses ordres».

Gironins del segle XIX

Mateu Camplà

Creus que estàs preparat?, li va preguntar, «Sí, pare», va respondre ell.

– Serà un camí llarg, difícil... ple d'entrebancs...

– Déu em donarà forces per enfrontar-me al que calgui.

– Veig que ho tens decidit... Salparem d'aquí a pocs dies. Ves preparant l'equipatge.

Mateu Camplà va néixer el 1759 a Sant Hilari Sacalm, on va passar els primers anys de la seva vida. Va marxar el 1774, quan ja havia cursat els primers estudis, per ingressar al convent que els franciscans tenien a Barcelona. Durant la següent dècada, el jove Camplà es va anar formant com a religiós. Després, quan ja tenia 25 anys, va interessar-se per la tasca evangelitzadora duta a terme per la comunitat franciscana al continent americà. Per això, entre 1784 i 1786, va fer estada al col·legi de missioners que la seva institució tenia al castell d'Escornalbou, a la zona de l'actual Baix Camp. Això li va permetre formar part d'una expedició liderada pel missioner franciscà Antoni Avellà que, en aquells moments, s'encarregava dels centres que l'orde tenia als territoris que ara formen part dels estats de Bolívia i de Perú.

Mateu Camplà va salpar de Salou i el seu primer destí va ser Tarija, una localitat aleshores inscrita a l'anomenat *Alto Perú*, però que anys més tard quedaria integrada dins del territori bolivià. El següent destí va ser Moquegua, al Perú, on va viure durant molts anys. En aquella localitat, a tocar de la frontera amb Bolívia, Camplà va ser guardià del col·legi franciscà en dues etapes. Primer de 1802 a 1805 i després de 1820 a 1825. Entre un període i l'altre, va ser confessor i conseller personal del bisbe de la diòcesi veïna de Moquegua, anomenada Arequipa, José Sebastián de Goyeneche Barreda.

Mateu Camplà no només participava de la vida religiosa d'aquell territori, sinó que també hi feia exploracions geogràfiques, sobretot a l'àrea del riu Urubamba. La seva vida, però, va començar a canviar el 1821. Aquell any, Perú va proclamar la seva independència d'Espanya però l'emancipació no es va consolidar fins al 1824, quan el veneçolà Simón Bolívar va liderar el procés de separació. Entre les mesures preses a partir d'aquell moment, es van tancar les institucions vinculades amb la metròpoli, com ara el col·legi dels franciscans on residia Camplà, que aquell mateix any va tornar a Catalunya.

Instal·lat a Barcelona, Mateu Camplà va morir el 1829, quan tenia setanta anys.

**Xavier
Carmaniu
Mainadé**
Historiador
i periodista